

ויאמר משה

פרשת "נח". ו' מרחשון ה'תשפ"א. עלון 107.

מאמר לפרשת השבוע:

"איש צדיק... היה בדורותיו".

חז"ל אמרו (הובאו דבריהם ברש"י) שגדול מה שנאמר באברהם אבינו יותר ממה שנאמר בנח. באברהם אבינו כתיב (בראשית י"ז א'): "התהלך לפני" וכן (כ"ד מ'): "אשר התהלכתי לפניו", ואילו בנח כתיב: "את האלוקים התהלך נח", זאת משום ש"נח היה צריך סעד לתמוכו, אבל אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו". אברהם אבינו נקט ביוזמות אישיות. הוא הבין את חובתו כלפי העולם – להפיץ את האמונה בה', ומעצמו היה הולך לכל מקום ודואג להפיץ את האמונה. כמו שדרשה הגמרא (סוטה י). על הכתוב (בראשית כ"א ל"ג): "ויטע אשל... ויקרא שם בשם ה' אל עולם – אל תקרי ויקרא" אלא ויקרא", מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקדוש ברוך הוא בפה כל עובר ושב. כיצד? לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו, אמר להם: "וכי משלי אכלתם? משל אלוקי עולם אכלתם, הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם!". אדם עלול לחשוב, וזה גם מה שחשב נח: "מה כבר תעזור התפילה שלי? וכי התפילה שלי תוכל להשפיע ולשנות דברים? וכי אם אשוחח עם פלוני ואנסה להשפיע עליו, הוא ישתנה? הרי הוא כל כך מופקע מלשמעו!". התשובה היא: כן! התפילה שלך חשובה והקדוש ברוך הוא רוצה לשמע אותה! היא כל כך חשובה, עד כדי כך שהיא מסוגלת לשנות דברים שעל פי ההגיון הפשוט ובדרכי הטבע לא נראה שנתן לשנותם. אברהם לא התיאש מבני דורו, למרות היותם כל כך רחוקים, עובדי אלילים, שלכאורה מופקע לבר אתם על אמונה באל אחד! בכל זאת הוא מסר לבו ונפשו עליהם. זוהי מטרת הבריאה, לאזור כוחות, עוז ותעצומות, להחליף חושים, להשפיע על רחוקים ולנסות להשיבם למוטב! מכאן הקריאה אל כל אחד ואחד מאתנו: פתח פיך ויאירו דבריך! השתדל מצדך לקרב עוד יהודים תחת כנפי השכינה! התוצאות – הן לא העסק שלך, לא עליך המלאכה לגמור! אבל באותה מידה גם "ולא אתה בן חורין ליבטל ממנה" (אבות ב' ט"ז). עליך לעשות את ההשתדלות שביכולתך לעשות, ולהאמין שכל השתדלות חשובה ובכוחה להועיל. לא להתייאש מאף אחד. הנביא אומר (ישעיהו נ"א א'-ב'): "שמעו אלי רודפי צדק מבקשי ה'... הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם". תפקידו של רודף צדק, מבקש ה', להביט אל עבר אבותינו הקדושים, אברהם ושרה, וללמד מהם את מסירות הנפש הנדרשת כדי לזכות את הרבים. באמת, אדם לא תמיד יודע מה יצא מדיבור אחד שלו עם פלוני, מתפילה אחת שלו. השתתפתי לפני תקופה קצרה בברית מילה וראיתי אדם נעים הליכות, כבן שלושים וחמש, שכל הזמן מסתכל עלי. הרגשתי שהוא מתבייש לפנות אלי, ולאחר הברית נגשתי אליו וברכתי אותו ב"שלום עליכם". ואז אמר לי: "זה זמן רב שיחלתי ליום בו אוכל לספר לכם משהו. גם היום, כשסוף סוף הגיע היום בו נפגשתי עם הרב – היה לי סוג של מורא לגשת אליכם. אולם עתה, שהרב פנה אלי, ברצוני לספר: לפני שמונה שנים הגעתי לסליחות לשיבת "אור החיים". היה זה ביום חמישי שקודם שבת שובה. ואז אמרתם בשיחה, שכל מי ששומר את השבת הזו – מכפרים לו על כל מה שלא שמר בכל שבתות השנה. אני באתי מבית מסורתי, שידעו בו, פחות או יותר, מה זו שבת, אולם אני באופן אישי התרחקתי מאוד והפכתי, ה' ירחם, למחלל שבת גמור. "אולם כשמעתי את מה שאמרתם בדרשה בסליחות, אמרתי בלבי: הרי אני יהודי! למה לא אקבל על עצמי לשמר שבת אחת, ולתקן בכך את כל שבתות השנה? ואכן, שמרתי

את אותה שבת, ורציתי לספר לכבוד הרב, שמאז ועד היום אני שומר שבת והכל מכוח אותה שבת אחת ששמרתי בעקבות הדרשה". הוא אשר אמרנו: אדם לא יכול לדעת מה הוא פועל מכוח דיבור או מעשה שעשה. בכל מקרה עליו לדעת שהתוצאות אינן מתפקידו ותחת אחריותו. מתפקידו לנסות עד כמה שיותר לזכות את הרבים, לדבר, לשוחח, לנסות להשפיע, לא להתייאש מאף אחד, ולא לזלזל בשום השתדלות.

שבת שלום ומבורך!

על פי ראש ישיבת "אור החיים" רבי ראובן אלבו שליט"א.

סיפור לשלחן שבת:

כבר שמענו...

ספר המשפיע הרב אברהם אלימלך בידרמן שליט"א: מעשה שהיה עם הרב שלום מרדכי הכהן שבדרון זצוק"ל, שכידוע היה דורש בקביעות בכל ליל שבת בבית הכנסת הגדול "זכרון משה" בירושלים. שבת אחת עמדו שני בחורים ברחובה של עיר, ואחד מהם שאל את רעהו: "אתה הולך לשבדרון?"... אמר לו רעהו: "לא ולא, כבר שמעתי אותו עשרים פעמים"... למזלם הלא טוב, מי עמד מאחוריהם אם לא ר' שלום? הוא שמע את כל דבריהם... למעשה, באמצע הדרשה רואה ר' שלום שהשנים נכנסו לבית הכנסת, נענה וספר: בכביש הגדול נסעו פעם הרבה רכבים, לפתע החליט אחד מהנהגים לנוח מעט מעמל הדרך באמצע הכביש. עצר את רכבו, ופנה לעסקיו, לקריאת "כתבי עת" וכדומה. כמוכן, מיד נעשה לאחוריו פק ארוך, הללו פתחו בצפצופים – מתחילה בפה רך, ולבסוף בעבודה קשה, ותהום כל העיר – אך גולם חצוף זה בשלו, כמי שאינו מרגיש כלל בכל המתרחש סביבו – הוא עסוק בשטויותיו בריכוז מלא. לפתע הבין את הבלגן, פתח את דלת רכבו, ויצא ממנו במהירות, ופתח בזעקה לכל העומדים מאחוריו: "די, חדלו לכם, מדוע הנכם מצפצפים ומצפצפים, וחוזרים על אותו צפצוף עשירות פעמים?! כבר שמעתי אתכם, הפסיקו כבר"... זועקים הם לעומתו: "מה?... וכי השתבשה דעתך?! מה הרוחנו בזה ששמעת את צפצופינו, והרי אנו מצפצפים כדי שתזון ממקומך. זוז, ואז נשתוק"... בזה רמז להם ר' שלום, כי כל דברי המוסר והתעוררות אין בהם מטרה כשלעצמם – כמו המטרה שהשומע אותם יתחיל לזוז ממקומו. אם כן, טענת "כבר שמענו" מופרכת ביסודה היא.

ארבע מידות בהולכי בית המדרש.

ספר הרב הראשי לישראל לשעבר הרב ישראל מאיר לאו שליט"א: הייתי אברך צעיר, כבן עשרים וחמש שנה. לא חלפו שנים רבות מאז עזבתי את הישיבה, וכבר מצאתי את עצמי נכנס לתפקיד רבנות. נבחרתי לכהן כרב בית כנסת בצפון תל אביב. היה זה בית כנסת ותיק, ורוב המתפללים בו היו מבוגרים ממני. חלקם מבוגרים מאוד. לאיש לא היתה חלילה הקפדה. נבחרתי בבחירות מסודרות, ואף נערך טקס הכתרה שכל המתפללים השתתפו בו, אך ידעתי שהמבחן האמיתי שלי לא יהיה בשבתות, כאשר אדרוש בפני נערי בר מצוה, אורחים וצעירים – זאת עבודה קלה יחסית. המבחן האמיתי הוא דוקא בשיעור היומי בגמרא הנתן מידי בוקר. שם נבחן מרביץ תורה. ידעתי עד כמה קשה לחלק מהקהל להסתגל לרב צעיר, שיכול היה להיות הנכר שלהם מבחינת הגיל. לא כל אחד יכול להתמסר בתמידות יום יום, לשבת ולהשתתף בשיעור. זה היה נראה אתגר אמיתי. עברו כמה

ימים. הילת הבחירה וההכרתה חלפה. הגיע הבוקר הראשון ואני נמצא עם כל היהודים בתפילת שחרית ראשונה, שאחריה אני אמור למסור את השיעור הראשון. כל אותה עת מנקר בראשי הספק – האם ישארו היהודים הללו אחרי התפילה, האם יבואו לשיעור, או שמא יקפלו את הטלית, יגלגלו את התפילין ויתירו אותי לבד. לקראת סוף התפילה קלטתי בוויית העין מראה מרגש: יהודי בא בימים, נמוך קומה, מתאמץ לגרור כורסה לעבר השולחן הפינת. עודי תוהה אחר מעשיו, הישיש מעמיד את הכורסה בראש השולחן. ואם היה לי ספק למה הוא דואג, הישיש הזה נגש אלי ושואל: "וואס פאר א גמרא וויל דער רב לערנען?", איזו מסכת בגמרא רוצה הרב ללמוד? נקבתי בשם המסכת. ואז אני רואה את אותו ישיש מטפס על סולם ומתחיל להוריד מארון הספרים את כל הגמרות של המסכת אותה אני אמור ללמד. סיימנו את התפילה והוא כבר יושב ליד השולחן עם גמרא פתוחה, מחכה לתחילת השיעור. נו, חשבתי לעצמי בהקלה, לפחות יש לי משתתף אחד שבא לשמוע את השיעור. גם זה טוב. מה שעוד לא ידעתי אז, שאותו יהודי – ר' יענקל מושקוביץ ז"ל – הינו בקי עצום בש"ס ובפוסקים וכל מכמני התורה נהירים לו בבקיאות עצומה. מדובר ביהודי מלא וגדוש. מה שכן ידעתי, שהוא היה הראשון שהתיישב לשמוע את השיעור שלי. מיד אחריי אני רואה את מבטי המתפללים מופנים לעבר השולחן, שם כבר ישב ר' יעקב מושקוביץ. ומי רואה את רבי יעקב יושב ואינו עושה כמותו? בתוך דקות החלה נהירה. בזה אחר זה מלאו המתפללים את שני צידי השולחן. שעור הגמרא הזה נמשך מידי בוקר במשך שש עשרה שנים רצופות. והכל בזכות אותו גאון וצדיק. הוא לא היה צריך ללמוד ממני, אך רצה וזכה לזכות את הרבים. הוא היה דוגמה חיה לדברי המשנה במסכת אבות (ה' י"ד). המשנה מתארת: "ארבע מידות בהולכי בית המדרש". באי בתי המדרש בכל העולם נחלקים לארבע קטגוריות. יש את זה שבא ולא זוכה ללמוד. את זה שעושה אבל לא בא. ויש את הקטגוריה הכי משובחת: "הולך ועושה – חסיד". הרבה פירושים נאמרו, כדי להסביר את המשנה ההיא. לדברינו כדאי להזכיר ביאור אקטואלי של ה"מדרש שמואל" המפורסם: יש אנשים גאונים ולמדינים, שכאשר הם ישארו בבית וילמדו ביחידות – ההצלחה שלהם תהיה גדולה הרבה יותר מאשר אם הם יבואו לבית המדרש.

חלק ט"ו

לקחי הקורונה:

**בתקופת הקורונה: דונלד טראמפ הצביע
בנאוםו לאומה לשמים ואמר: "אנחנו
צריכים עזרה מהבוס"! אם הוא, גוי, מכיר
בקדוש ברוך הוא, קל וחומר אנחנו!**

אודות פרשת "נח":

1. יש להן 146 פסוקים.
2. מתחילת בפרק א' פסוק א'.
3. מסתיימת בפרק ו' פסוק ח'.

הילולא דצדיקא:

הרב יהודה מאיר שפירא מלובלין זצוק"ל – מייסד הדף היומי, ז' מרחשון ה'תרצ"ד. רבנו אשר זצוק"ל – הרא"ש, ט' מרחשון ה'פ"ח. הרב שמעון יהודה הכהן שקופ זצוק"ל – שערי ישר, ט' מרחשון ה'ת"ש. נולד ונפטר גד בן יעקב אבינו וזלפה ע"ה (בן 125), י' מרחשון ב'קצ"ז – ב'שכ"ב. הרב דב בעריש וידנפלד זצוק"ל – הגאון מטשעבין,

י' מרחשון ה'תשכ"ו. מתושלח הצדיק בן חנוך ע"ה (בן 969), י"א מרחשון ה'תרנ"ו. רחל אמנו ע"ה (בת 36), י"א מרחשון ב'ר"ט. נולד ונפטר בנימין בן יעקב אבינו ורחל אמנו ע"ה (בן 109), י"א מרחשון ב'ר"ט – ב'ש"ח. הרב פסח פרוסקין זצוק"ל, י"א מרחשון ה'ת"ש. הרב משה לוי זצוק"ל – מלוה ה', י"א מרחשון ה'תשס"א. הרב נתן צבי פינקל זצוק"ל, י"א מרחשון ה'תשע"ב. הרב יעקב חיים מבגדאד זצוק"ל – בן הבן איש חי, י"ב מרחשון ה'תרפ"א. הרב בן ציון מרדכי חזן זצוק"ל – מייסד ישיבת פורת יוסף, י"ב מרחשון ה'תש"ב. הרב חיים יהודה יהושע צדקה זצוק"ל, י"ב מרחשון ה'תשנ"ב. הרב שלמה קורח זצוק"ל, י"ג מרחשון ה'תשע"ט.

חידות על פרשת השבוע:

- רוחב החלק העליון בגג התיבה.
- מנין שאסור לאכול אבר מן החי?
- הבן הבכור של יפת.
- מבני כוש.
- אביו של לוט.
- תחילת הפסוק בפרשה שאותו אומרים גם בראש השנה.
- הנעץ ממנו הביאה היונה עלה.
- שם נרדף לגול.
- מאילו בהמות נכנסו שבעה שבעה?
- את מי שלח נח לבדוק אם האדמה יבשה?
- הנטיעה הראשונה שנטע נח לאחר יציאתו מהתיבה.
- בנו הבכור של מצרים.
- מה פרשת השבוע.
- בנו הבכור של כוש.
- החומר העיקרי בתיבה.
- אחד הבנים של עבר שנקרא על שם העתיד.
- החלון בתיבה.
- הסימן שה' לא יביא יותר מבול.
- מבניו של כוש.
- מאיזה בן של נח יצא עם ישראל?
- שם אביו של אברהם.

על פי סדר א'-ב'

הלכות שבת:

1. נייר טואלט: האם מותר לקרוע אותו במקום הניקובים? אסור, וזה יותר חמור מלקרוע שלא במקום הניקובים (שלא במקום הניקובים יש איסור קרוע, אבל בניקובים יש גם קרוע וגם מחתך).
2. חלה שהוכנסה למקפיא: האם מותר להוציא אותה בשבת? מותר.
3. האם מותר לנשים לקרוא ספר בישול בשבת? אסור (חזון עובדיה) (. כי בדרך כלל הנשים חושבות להכין את מה שהן קוראות. אולם קריאת ספר בישול להנאה מותר, אבל טוב להחמיר).
4. האם מותר לתופף במזלג על השלחן כששרים בשבת? אסור (ילקוט יוסף) (וגם בשמחת חתן וכלה אין להקל בזה).
5. האם מותר לפתוח קופסת שימורים / פחית בשבת? מותר אפילו על ידי פותחן.
6. האם מותר לשרוק בשבת? מותר אפילו דרך שירה. אבל לא על ידי משרוקית או צפצפה (חזון עובדיה).
7. האם מותר לנפח מזרון גומי בשבת? מותר (חזון עובדיה).

הזמנים לפי ירושלים עיה"ק תוכב"א.			שבת פרשת "נח".			זמני השבת:		
רבנו תם	צאת הכוכבים	מוצאי שבת	שקיעה	חצות היום והלילה	נץ החמה	עלות השחר	שקיעה	הדלקת נרות
19:14	18:34	18:34	18:01	00/12:23	6:48:15	5:19	18:02	17:23

אשמח לקבל הע/אורות, תיקונים, עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. טעון גניזה. נא לא לקרוא בזמן שאינו ראוי. העלון מוקדש לעילוי נשמת: שלמה חיים בן אסתר ז"ל. עליזה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן טוביה בקשי דרוון זצוק"ל. לרפואת: מרים בת עליזה. משה בן שרה. חיה בת מלכה. יפה בת רחל. יונתן דוד בן עליזה. הרב רפאל גבריאל אליהו בן רחל חיה שליט"א. להצלחת משפחת למני.

עלון "נח" ה'תשפ"א מוקדש לעילוי נשמת: מרן הראשון לציון רבנו עובדיה יוסף בן ג'ורג'יה זצוק"ל

מזל טוב ל: משפחת למני הי"ו על הולדת הבת רחל תהילה תחי' יהי רצון שיזכו לגדולה לחופה לתורה ולמעשים טובים!